

"TRUTH" FİLMİ ÖRNEĞİNDE MEDYA VE SİYASET İLİŞKİSİ Halil UZDU¹**ÖZ**

Sinema, özgün yapısıyla medya organları içerisinde farklı bir konuma sahiptir. Yarattığı kurmaca dünyada bazen sosyal gerçeklerle birebir örtüşen (belgesel) veya sosyal gerçekleri yeniden üreten bazen tamamen hayali (fantazy) olayları ele alan bazen de sosyal gerçeklerle, hayali olayların iç içe geçmiş bir anlatısını ele alan büyümlü bir dünya sunar. Bu kurmaca dünyada gerçekte yaşanmış kimi olayları sinemasal anlatılarla yeniden üreterek ele almak sinemasal yöntemler içinde belki de en çok tercih edilenidir. Ülkemizde "Gizli Dosya" adıyla seyirciye sunulan Truth, ABD'de bir medya organında yaşanan gerçek olayları sinema perdesine taşımaktadır. Olayın kahramanı Mary Mapes'in bizzat kaleme aldığı "Truth and Duty: Press, President and Privilege of Power (Gerçek ve Görev: Basın, Başkan ve Gücün Ayrıcalığı)" kitabına dayanarak yazılan senaryo, aslında "haber yapmanın ne kadar zor ve belalı" bir iş olduğunun sinemasal anlatısını sunmaktadır. Bu makale "Truth" filmini "medya, siyaset ve çıkar" üçgeninde yapılan ve dünya genelinde de yaygın/geçerli olan anlayış özelinde medyanın nasıl işlediğini göstermeyi amaçlamaktadır. Düz izlemesiyle elde edilecek veriler sosyolojik bağlamda yorumlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Sinema, Haber, Siyaset, Sosyoloji

MEDIA AND POLITICS RELATIONSHIP IN THE EXAMPLE "TRUTH" MOVIE ABSTRACT

Cinema and media outlets within the unique structure located in a different location. reproduces verbatim overlapping or social reality sometimes the facts in the fictional world created sometimes entirely fictitious (fantasia) events dealing with sometimes social facts, addressing the narrative interwoven imaginary event space offers a magical world. Anldlr perhaps the most preferred for certain events actually occurred by reproducing the cinematic narrative cinematic methods to address this fictional world. In our country, "Confidential File" presented the audience with the name "The Truth" real events that happened in a movie in the US media carries the cinema screen. Event hero Mary Mapes's taken personally written "Truth and Duty: Press, President and privileges of power" based on the book written script, in fact, "What's making news as difficult and troubled" offers a

---

¹ Dr. Afyon Kocatepe Üniversitesi AFYON MYO e- posta: (huzdu@hotmail.com)

cinematic narrative that job. This article "The Truth" film "media, politics and interests" of the construction of the triangle, the current understanding of the whole world actually intends to evaluate in particular. The data to be obtained by the article content analysis technique will be limited by evaluating the sociological context.

Keywords: Media, Movies, News, Politics, Sociology

Giriş

Medya, modern dünyanın gündelik rutinlerinin vazgeçilmez unsurlarından birisidir. Günümüz dünyasında hemen herkes güne, öncelikle gazete, dergi, televizyon, radyo ya da sosyal medya aracılığıyla etrafında ne olup bittiğiyle ilgili merakını gidermekle başlar. Bu, bilginin, haberin veya malumatın küreselleşmesi anlamına gelmektedir ki bu şekilde "bilginin küreselleşmesi" (Avcıoğlu, 2013) kitle iletişim araçlarının modern çağa/hayata getirdiği imkânlardan belki de en önemlisidir. Çünkü insan kitle iletişim araçları sayesinde bilgiye, habere/malumata kolayca ulaşarak ülke ve dünya gündemiyle çok daha ilgili hale gelir. Medya geniş bilgi, haber ya da malumat ağı sayesinde sağladığı sınırsız faydalarının yanı sıra elbette olumsuzluklara, yanlış yönlendirmelere, bilgi kirliliği yaratarak zihinleri bulandırmaya da açık bir alandır.

Medyanın yaygın, etkili ve açık uçlu olma özelliği, esas işlevi olan kamuoyunu doğru bilgilendirme amacının yanısıra; siyaset, ideoloji ve maddi çıkar sağlamanın aracı olarak istismar edilmesini de mümkün kılmaktadır. Yakın tarih açıkça göstermektedir ki dünyada medyanın bu anlamda kullanımı oldukça yaygındır. Bu suiistimaller zaman zaman sinema filmlerine de konu olmaktadır. Bu bağlamda Truth filmi iyi bir örnek olarak kabul edilebilir. Filmin başkarakterleri Mary Mapes, Amerikan CBS haber kanalında ünlü spiker Dan Rather'ın sunduğu *60 Dakika* programının yapımcısıdır. Mapes, programda, 2004 seçimleri arafesinde Başkan Bush'un askerlik görevi sırasında kayırılıp kayırılmadığı yani askerlik hizmetinde kusurlu olup olmadığıyla ilgili eleştirel bir haber yayınladı. Büyük ilgi uyandıran haber, ülkede bir anda gündem olur. Ancak bu başarılı haber, başta muhafazakâr internet sitelerinin ve rakip haber kanallarının sert eleştirilerine maruz kalır. Yayımlanan belgelerin gerçek olup olmadığı üzerine yoğunlaşan itirazlar, CBS Haber'i zor durumda bırakır. Tanıkların ifadelerini birer birer geri çekmeleriyle haber iyiden iyiye dayanaksız kalmıştır. Haberin mimarı olan Mary Mapes ise siyaset, güç ve çıkar ilişkisi kısılcasına alınarak saldırıların hedefi olur. Sonuçta çıkarlarını önceleyen televizyon üst yönetimi, olayı araştırmakla görevli komisyonun kararını (Bağımsız Heyet

Raporu) gerekçe göstererek başta Mary Mapes olmak üzere tüm program ekibini işten çıkartır.

Bu çalışma, Truth filmi özelinde, medyanın, ekonomik çıkar, siyaset ve güç ilişkileri bağlamında nasıl yapılandığını örneklemeyi amaçlamaktadır. Düz izleme yöntemi (Arslantepe, 2010: 2) özellikle sinema ve televizyon araştırmalarında işlevsel olan, kısaca herhangi bir görselin çıplak gözle izlenmesini ifade eden bir yöntemdir. Araştırmacılar tarafından özellikle zaman tasarrufu sağladığı için sıklıkla tercih edilir. Bu yöntemle inceleme konusu olan filmde özellikle medyanın üzerindeki siyasi baskıları ve Mary Mapes’in habercilik anlayışını yansıtan sahneler ele alınarak medyanın maruz kaldığı siyasi ve ekonomik baskılar örneklenmeye çalışılacaktır. Bununla birlikte filmde ulaşılan bazı veriler sosyolojik açıdan değerlendirme konusu yapılacaktır.

1. Medyanın İşlevi

İngilizce bir kavram olan ve Türkçeye “kitle iletişim araçları” olarak çevrilen “medya” (Cerci ve Özdemir, 2015: 3) insanların haber ihtiyacını gidermek için kurulmuş ve sistematize edilmiş teknik/teknolojik imkânlar bütünü olarak kabul edilebilir. Bu imkânların günümüzde ulaştığı kapsam son derece geniştir. Gazete, dergi, kitap, broşür gibi yazılı, radyo gibi işitsel, televizyon ve sinema gibi hem görsel hem de işitsel araçlar olabileceği gibi; internet, sosyal ağlar ve cep telefonu gibi daha yeni iletişim araçlarına kadar uzanan geniş yelpazede hemen her türlü iletişim aracı, bir anlamda medya organı olarak düşünülebilir. Mora’nın ifadesiyle medya: “Her çeşit mesajı, farklı sosyo-demografik özelliklere sahip kitleye, kendi yayın politikasına göre dolayımlyarak ve aracın özelliklerine göre formatlayarak, tek yönlü yayan, kitle iletişim aracıdır” (2011: 191). Başka bir deyişle “farklı iletişim teknikleri”nin (Monaco, 2013: 405) tümünü ifade etmek için kullanılan medya, bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin sağladığı imkânlara hemen uyum sağlamakta, bu teknolojik imkânların sunduğu avantajları/yenilikleri bünyesine adapte ederek etki ve gücünü her geçen gün daha da artırmaktadır. Günümüzde hem toplumsal hem de bireysel anlamda hayatın her alanına nüfuz etmiş olan medya; bilgilendirme, kültürel devamlılık, toplumsallaşma, kamuoyu yaratma ve eğlendirme olmak üzere beş temel işleve sahiptir (Mora, 2011: 192). Bunların yanısıra elbette çok sayıda başka işlevlere de sahip olabilir.

2. Medya ve İktidar

Medya ortaya çıkmaya başladığı günden itibaren önemini devamlı artırmış, etki alanını sürekli genişletmiştir. Medyanın önemi

ve etkisini fark eden siyasal iktidarlar ise doğal olarak onu kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya çalışmıştır. Thompson'un da belirttiği gibi medya ve iktidar arasındaki çıkar/güç ilişkisi, "bilginin ticarileşmeye başladığı" yani medyanın bir güç/iktidar aracı olarak ortaya çıkmaya başladığı 19. yy'den (2008: 121) itibaren sürekli tartışılan bir konudur. Günümüzde medya, her halükârda sosyal, ekonomik ve siyasi yapıyla doğrudan ya da dolaylı ilişki içindedir. Bir biçimde onlardan beslenir ve onlara göre şekil alır (Mora, 2008: 7). Zira medya gerek ticari gerekse siyasal belli bir güç sayesinde varlığını sürdürebilir. Bu yüzden bir kısım alternatif medya organları dışındaki hemen hemen tüm medya farklı güç odaklarının elinde toplanırken, en etkili olanları da egemen ideolojiyle uyumlu olmak zorunda kalmıştır. Siyasal iktidar, gücünü perçinlemek ve hegemonya kurmak için medyayı etkin bir propaganda aracı olarak kullanmak ister. Medya patronları ise kendi ticari çıkarları için düzenin devamından yana tavır alırlar (Çoban, 2014: 37). Esasında iktidar, gücün daha geniş bir zaman ve zeminde aldığı yeni şekildir. Dolayısıyla, güce göre daha genel bir kavramdır ve daha geniş bir uzam üzerinde işler (Karakoç ve Mert, 2013: 281). Genel olarak medya üzerine yapılan çalışmalarda temelde iki akım söz konusudur. İlki daha liberal denilebilecek bir görüş etrafında şekillenir. Bu görüş sahipleri medyanın kamuoyunu yönlendirmek için iktidar tarafından kullanıldığını kabul etmekle birlikte, onun hegemonya ve rıza üretme aracı ve ideolojik aygıt olarak işlev gördüğü düşüncesine katılmazlar (Çoban, 2014: 40). Diğer grup ise medyaya sert eleştiriler yönelten Marksist görüş etrafında birleşir. Özellikle Antonio Gramsci² ve Louis Althusser'in³ değerlendirmeleri, medya ve iktidar araştırmalarında

---

² Antonio Gramsci'ye göre devlet, zor kullanma tekeline sahip yegâne meşru güçtür. "Zor'a başvurma yoluyla veya devletin 'zor'un araçlarına sahip olduğunun ve yeri geldiğinde bunları kullanabileceğinin bilinmesi/ bildirilmesiyle siyasal iktidarın sürdürülmesi madalyonun bir yüzüdür. Diğer yüzde 'rıza' yer almaktadır. Yönetilenlerin, zor kullanma tehdidi dışında kalan yöntemlerle rızasının sağlanması, siyasal iktidarın meşruiyetinin ve buna bağlı olarak sürekliliğinin sağlanması açısından olmazsa olmaz koşullardandır. Egemenler, olağan dönemlerde iktidarını yeniden üretmek ve toplumu denetim altında tutmak için rızayı kullanırlar" (akt. Çoban 2014: 35).

³ Louis Althusser devletin, "Baskı Aygıtları" ve "İdeolojik Aygıtları" olarak iki temel aygıttan oluştuğunu ifade eder. Devletin çekirdeğini oluşturan ve gerektiğinde zor kullanmayı da içeren kurumlar (Hükümet, İdare, Ordu, Polis, Mahkeme, Hapishane vs) devletin baskı aygıtı, devletin ideolojisini yayan aktaran ve meşrulaştıran (Aile, Okul, Sendika, Haberleşme/Medya, Siyasal ve Kültürel kuruluşlar vs) kurumlar ise devletin ideolojik aygıtlarını oluştururlar (Althusser, 2010: 169-170).

başvurulan temel görüşlerdendir. Yalın bir şekilde ifade edecek olursak Gramsci’ye göre siyasal iktidar medyayı hegemonya kurmak ve rıza üretmek, Althusser’e göre ise ideolojisi yaymak için kullanır.

Medya, ayakta durabilmek için siyasal desteğe veya ekonomik güce sahip olmak durumundadır. Bu konuda özellikle son yıllarda yapılan çalışmalarda araştırmacılar, çok farklı görüşlere sahip olsalar da, genel olarak medyanın büyük paralara sahip olan kişi ya da şirketlerin elinde olduğunu, dolayısıyla da onların çıkarları dışında davranamayacağı ortak noktasında birleşirler (Çoban, 2014: 37). Truth, siyasal iktidarların medyaya uyguladıkları baskının gerçekçi bir örneğini sinema perdesine taşımaktadır. Zira medya şirketleri sadece medya şirketlerinden ibaret değildir. İnceleme konusu olan Truth filminde de görüldüğü üzere medya şirketlerinin sahipleri aynı zamanda farklı sektörlerde faaliyet göstermektedirler. Medya, büyük finansal yapının sadece bir kısmını oluşturmaktadır. Böylesi devasa finansal yapılar ayakta kalmak için kendisine yük olan sektörlerden kaçınmak zorundadırlar. Bir sektördeki önlenemez bir kriz tüm ekonomik yapıyı olumsuz etkileyebilir. İyi değerlendirildiğinde tüm finansal yapıyı koruyan bir “paratoner” işlevi gören medya, kendi içinde yaşanacak muhtemel bir krizde kuruluşun diğer şirketlerini, hatta çatı kuruluşu derinden etkileyebilecek risk potansiyeline sahiptir. Çünkü “özel mülkiyete” ait medya kuruluşları, gelirini reklâmlardan karşılar ve ticari bir işletme mantığı ile çalışırlar. Amaçları azami oranda kâr elde etmektir. Bunun içindir ki medya, “özel mülkiyet” esasına dayalı “tüketim düzeninin” devamına hizmet etmek ve genel ekonomiye bağlı olmak zorundadır. Dolayısıyla da statükonun devamından yana davranması kendi ticari çıkarları açısından çok önemli, hatta zorunludur (Mora, 2008: 15). Bu nedenle medya patronları kendi kişisel çıkarlarını önceleyen, siyasal iktidarla uyumlu bir yayıncılık anlayışına sahiptirler. Günümüz dünyasında iktidar, güç ve çıkar ilişkilerinden tamamen bağımsız bir yayıncılık yani gerçek amacına uygun ideal bir yayıncılık pek mümkün gözükmese de; esas işlevlerine odaklanmış ve baskılardan uzak ideal bir medya arzusu/özlemi her zaman var olacaktır.

3. “Truth” Filminde Medya: Haber, Siyaset ve Güç İlişkisi

3. 1. Filmin Künyesi

Filmin Adı : Truth
Yönetmeni : James Vanderbilt

Eser	: Truth and Duty: The Press, the President and the Privilege of Power
Yazan	: Mary Mapes
Yapımcı	: Mythology Entertainment
Ülke ve Yıl	: ABD, 2015
İMDB Puanı	: 6,8
Oyuncu Kadrosu	: MARY MAPES CATE BLANCHETT DAN RATHER ROBERT REDFORD MIKE SMITH TOPHER GRACE R. CHARLES DENNIS QUAID LUCY SCOTT ELISABETH MOSS

3. 2. Filmin Öyküsü

Film, Mary Mapes isimli bir televizyon habercisinin anılarını yazdığı "Truth and Duty: The Press, The President and The Privilege of Power" kitabına dayanmaktadır. "Gerçek ve Görev: Basın, Başkan ve Gücün Ayrıcalığı" şeklinde tercüme edilebilecek kitapta Mary Mapes, ünlü Amerikan haber kanalı CBS'de çalıştığı dönemde bizzat yaşadığı olayların iç yüzünü kendi ağzından kaleme almaktadır. Mary Mapes, CBS'de yaşanan olaylar sonrasında kendisini savunmak için gittiği Avukat Dick Hibey'le konuşurken mesleki kariyerini şöyle dile getirir: "20 yıldır gazetecilik işindeyim. İki Emmy kazandım. Ebu Garib'i ortaya çıkardım... Ben yapımcıyım. Haberi bulurum. Ekibi bir araya getiririm. Haberi yazarım ve kırparım. 60 Dakika'da çalışıyorum" (Time Code: 00: 01: 22). Film, CBS'de 8 Eylül 2004 akşamı yayınlanan 60 Dakika haber programında Başkan G. W. Bush hakkındaki bir haberi ve sonrasında yaşananları konu etmektedir. Mary Mapes, daha önce ilgilendiği ancak annesinin ölümünden dolayı tamamlayamadığı haberi (TC: 00: 08: 50) yeni belge ve tanıkların ortaya çıkmasıyla yeniden ele almaya karar vermiştir. Söz konusu haber, Vietnam Savaşı'nın devam etmekte olduğu 1968 yılında dönemin Teksas Meclis Başkanı Ben Barnes'in, Başkan Bush'u Teksas Hava Milli Muhafız Komutanı Rose aracılığıyla Amerikan Milli Muhafız Teşkilatı'na pilot olarak aldırıldığını iddia etmektedir (TC: 00: 36: 52). Haber sadece bu iddiayla sınırlı değildir. Başkan G.W. Bush'un 1968 yılında başlayan pilotluk hayatının ilk döneminde yani 1970'lerin başlarında teşkilat içersindeki çok sayıda başka kayırma ve iltimas iddialarını da içermektedir (TC: 00: 12: 40). Mary Mapes haberin konusunu şöyle ifade eder: "Haberimizin konusu, Bush Teşkilat'a torpille mi girdi ve sorumluluklarını yapmamasının üstü

örtüldü mü? Ulaştığımız her araştırma sonucu da bunu destekliyor” (TC: 00: 56: 44).

Mary Mapes’in, avukat Dick Hibey’in ofisinde yaptığı konuşmalarıyla başlayan film geri dönüşlerle (flashback) haberin hazırlanış sürecini perdeye yansıtır. Bu konuşma sonrasında Mary Mapes, Dick Hibey’le CBS haber üst yönetimi tarafından açılan kurum içi soruşturmada, kendisinin avukatlığını yapması konusunda anlaşır. Mary Mapes, Avukatı Dick Hibey’le birlikte katıldığı soruşturmada, komisyona başkanlık eden baş hukuk müşavirleri Larry Lanpher ve Mike Missal’in kendisine yönelttiği tüm sorulara açıklıkla cevap vermesine ve haberciliğin taşıdığı riskleri inandırıcı bir biçimde ifade etmesine rağmen, açıklamayı başkanlık seçimlerinden sonraya bırakan komisyonun kararıyla (Bağımsız Heyet Raporu) CBS’ den kovulur.

3. 3. Haber, Güç ve Çıkar İlişkileri

Film, jenerikten itibaren bir haber öyküsü olduğunu hissettirir. Çünkü haber merkezindeki şu konuşmalarla başlar.

1. Ses : Başkan Bush’un adaylığı için ne diyorlar?
2. Ses : Yeniden seçilmeyi hak ediyor mu? Rakamlar elimizde. %45 evet diyor. %49 hayır diyor. Demokratların %84’ü hayır diyor. Cumhuriyetçilerin %84’ü evet diyor. Bağımsızların %51’i yeniden seçilmeyi hak etmediğini söylüyor. Bu bir uyarı göstergesi!
1. Ses : Peki, ya John Kerry? Bu onun için iyi bir haber mi?
2. Ses : Öyle olmalı. John Kerry’nin rakamlarına bak Tom, olumlu-olumsuz, %38 olumlu, %38 olumsuz. Sonuç bilinmezliğini sürdürüyor.

Bu konuşmalardan, filmin temel öyküsünün 2004 ABD Başkanlık seçimleriyle ilgili olduğunu anlıyoruz. Bush, ikinci kez Başkan seçildiği 2004 seçimlerinde Demokratların adayı olan John Kerry ile yarışmıştı. Filmin jenerik sahnesi, seçim öncesinde yapılan kamuoyu araştırma sonuçlarının haberleştirilme sürecini konu etmektedir. Bu giriş bize, filmin 2004 ABD Başkanlık seçimleri öncesinde yaşanan ve seçim sonuçlarını doğrudan etkileme potansiyeline sahip bir haberin tetiklediği olayların perdeye aktarıldığını anlatmaktadır. İlk sahnede mekân Washington D.C.’deki Avukat Dick Hibey’in ofisidir. Mary Mapes, hakkında yürütülen kurum içi soruşturmada avukatlığını üstlenmesi için Hibey’le görüşmeye gelmiştir. Aralarında şöyle bir diyalog yaşanır (TC: 00: 02: 00).

Hibey : Haberlerinizde tekrar eden enteresan bir konu var.
Güçlerini kötüye kullanan insanlar.

Mapes : Zorbaları sevmem.

Bu diyalog Mary Mapes'in yaptığı haberlerin genel yapısı hakkında bilgi vermektedir. Zira Hibey'in de ifade ettiği gibi Mapes'in haberleri genelde "güçlerini kötüye kullanan insanlar" hakkındadır. Mapes de zaten "Zorbaları sevmem" diyerek hem haberlerindeki bu temayı kabul etmekte hem de düşünce dünyasını ifade etmektedir. Mary Mapes, haberciliği, güçlerini kötüye kullanan yöneticilerle yani zorbalarla mücadele edebilmenin etkin bir yolu olarak görmekte ve yaptığı haberlerle onların gerçek yüzlerini kamuoyuna sunmaktadır.

Filmin ana teması hakkında jenerikte verilen mesajlar, haberciliğin önemine vurgu yapmaktadır. Zira medya organlarında yayınlanan haberler "bıçak sırtı" olan bir seçim yarışını etkileme potansiyeli taşımaktadır. İşte böylesi bir atmosferde ve seçimlere kısa bir süre kala Mary Mapes'in hazırladığı haber 8 Eylül 2004 akşamı Dan Rather'ın sunumuyla yayınlanır.

Dan Rather: Başkanlık için yarışan iki adamın askeri kayıtları bu seçimlerde politik malzeme haline geldi. ABD'nin bir sonraki başkomutanlığını kazanma yarışı iki adayın da güvenilirliğini artırmak veya sıfırlamak için bir araç oldu. Senatör Kerry, Vietnam Savaşı'nda yaptıklarından dolayı hedef olurken, Başkan Bush ise, Vietnam'dan kaçmak için Teksas Hava Milli Muhafız Teşkilatı'nda çok rağbet gören bir mevkie girdiği, sonrasında Teşkilat'taki yükümlülüklerini yerine getirmediği için eleştiriliyor. Teğmen Bush, o zamanlar tüm askeri sorumluluklarını yerine getirdi mi? Her şeyden önce, herkesin can attığı Teşkilat'taki o yere nasıl kondu? Bu akşam Başkan'ın askerlik görevi hakkında elimizde yeni belgeler ve yeni bilgiler var. Ve genç G. W. Bush'u Teksas Hava Milli Muhafız Teşkilatı'na sokmak için nüfuzunu kullandığını söyleyen adamla ilk kez yapılan röportajı yayınlayacağız (TC: 00: 40: 03).

Yayınlanan haber ülke çapında oldukça ilgi görmüş ve adeta tüm seyircileri ekranlara kilitlemiştir. Haber yayımlandığı andan itibaren diğer haber kanallarının da gündemini oluşturmuş, başta muhafazakâr internet sitelerinin ve rakip haber kanallarının sert eleştirileriyle karşılaşmıştır. Özellikle Bush'un, 111. Filo'daki birlik komutanı olan Albay Jerry Killian'ın kişisel arşivinden elde edilen

belgelerin, gerçek olup olmadığı üzerine yoğunlaşan itirazlar, CBS Haber’i zor durumda bırakır. Ardından daha önce ulaşılan görgü tanıklarının da ifadelerini geri çekmeleriyle haber iyiden iyiye dayanaksız kalmıştır. Dan Rather önce haberin doğruluğu hakkında rakip haber kanallarıyla oldukça başarılı bir mücadeleye girer ama sonunda o da pes ederek tüm kamuoyundan bizzat özür dilemek zorunda kalır (TC: 01: 15: 05). Neticede yayınlanan bir haberin etrafında yaşanan olaylar sonucunda zor durumda kalan CBS haber üst yönetimi, başta Mary Mapes olmak üzere haberin yapımında yer alan tüm ekip hakkında kurum içi soruşturma başlatır. Kurum içi soruşturma komisyonu Black Rock’da (CBS’in merkez binası) toplanarak, haber ekibindeki diğer personelle görüşmelerini tamamlamış, en sona Mary Mapes’i bırakmıştır. Mary Mapes, Avukatı Dick Hibey’le birlikte komisyonun karşısına geçer. Ancak Avukat Dick Hibey’in de dikkat çektiği gibi soruşturmayı kayıt altına alacak bir kâtip salonda bulunmamaktadır. Hibey’in “Resmi bir kayıt olmayacak mı?” sorusu da, komisyonca “Bu kurum içi bir soruşturma, resmi kayda gerek yok” denilerek geçiştirilir. Komisyona başkanlık eden baş hukuk müşavirleri Larry Lanpher ve Mike Missal, Mary Mapes’in dosyasında yer alan, *-şahsi yazışmaları ve mailleri de dâhil olmak üzere-* tüm evraklardan seçtikleri sorularını sormaya başlarlar (TC: 01: 31: 20).

Mike Missal : Biraz kelimeler hakkında konuşmak istiyorum.

Mary Mapes : Tabii ki

Mike Missal : Elinizdeki, araştırma sırasında grubunuzun gönderip aldığı e-postaların çıktısı. Mike Smith’e yollanan bu mailde “Bir parça leziz et” diyerek neyi kastettiniz?

Mary Mapes : Mike’ın, Almanlar için bir belgesel üzerinde çalışırken ortaya çıkardığı bir takım bilgiyi ifade ediyordu.

Mike Missal : Başkan’ın aleyhinde bir takım bilgi mi?

Mary Mapes : Bence bilhassa Bush’un uçarken korkmasına atıfta bulunuyordu.

Mike Missal : Ama 60 Dakika’da yayınladığınız haberde bundan bahsetmediniz.

Mary Mapes : O konuyu kesinliğe kavuşturmadığımızı düşündüm.

Mike Missal : Başkan hakkında olumsuz bir şeyler arıyordunuz demek doğru olur mu?

Mary Mapes : Teşkilat'taki zamanıyla ilgili gün yüzüne çıkmamış herhangi bir bilgi aradığımız doğru diyebilirim.

Mike Missal : Ve bilgiyi "leliz" yapan da bu muydu? Başkan'ı kötü gösterdiğinden değil yani?

Mary Mapes : Lezizdi çünkü haber değeri olma potansiyeli vardı. Mike ve ben arkadaşız. Bu yüzden farklı ifadeler kullanırız. Alaylar, şakalar.

Larry Lanpher : Sizin meslekte yaygın bir şey midir?

Mary Mapes : Sanırım.

Larry Lanpher : Bu kadar ciddi meselelerle uğraşırken şakalar yapmak yaygın mıdır?

Mary Mapes : Sizi temin ederim ki, işimizi çok ama çok ciddiye alıyoruz.

Mike Missal : Roger Charles'dan gelen, belgeler konusunda "içinin rahatladığını" söylediği maili de sormak istiyorum. Albay Charles, ilk başta belgelerin sahte olduğunu mu düşünmüştü?

Mary Mapes : Hiç sanmıyorum.

Mike Missal : Öyleyse neden içinin rahatladığını söyledi?

Mary Mapes : Çünkü kaynağımızın bize anlattıkları doğru gibi gözüktü.

Larry Lanpher : İtiraz etmeliyim. Mailin ismi bile "içim rahatladı." Sonunda üç ünlemle! Anlaşılan Albay Charles'ın başlangıçta şüpheleri varmış.

Mary Mapes : Bunu Albay Charles’a sormanız gerektiğini düşünüyorum. Ama ayrıca şu da denilebilir, başta notların gerçekliğinden emin değilmişken sonra gerçek olduğuna inanmış.

Larry Lanpher : Öyle mi? Söylediğim için mazur görün ama şu ana kadarki ifadeleriniz bunu desteklemiyor.

Mary Mapes : Ne bakımdan?

Larry Lanpher : Şayet notları doğrulamak imkânsızsa başlangıçta o notların sahte olduklarını varsaymaktan ziyade gerçek olduklarını addettiğinizi düşünmek yanlış mı?

Mary Mapes : Ben öyle demezdim.

Larry Lanpher : Ne derdiniz pekiyi? Başından beri o notların gerçek olduğunu varsaymış ve aksini kanıtlayacak bir şey olmadığından emin olmaya dikkat etmemişsiniz gibi görünüyor. Esasında siz masumluğu kanıtlanana dek Başkan suçludur tutumunu seçmişsiniz.

Mary Mapes : O notları araştırmak için pek çok girişimde bulunduk.

Larry Lanpher : Mesela? Sadece iki imza ve iki çift baş harf vardı. El yazısı eşleştirme için çok az bir karşılaştırma. Ne karbon ne de mürekkep testinin yapılamadığını siz kendiniz söylediniz. Hatta işe aldığınız dört analistten ikisi notların gerçekliği hakkında ciddi şüphelerinin olduğunu söylemiş.

Mary Mapes : Kullanılan formatın ve terimlerin çoğu o dönemle tutarlı.

Larry Lanpher : Orası tartışılır.

Mary Mapes : Killian’a yakın kişiler de dâhil çeşitli kaynaklar tarafından onaylanan notların içeriği de o dönemle tutarlı diyebilirim.

Larry Lanpher : O zaman bu nedir? [“OETR” kısaltması bulunan bir belgeyi göstererek] “OETR” o döneme uygun terimlerden biri midir?

Mary Mapes : Öyle olduğuna inanıyorum.

Larry Lanpher : Neyi simgeliyor pekiyi?

Mary Mapes : Subay Etkinlik Eğitim Raporu.

Larry Lanpher : Aslında o kısaltmanın doğrusu “OER”. Subay Etkinlik Raporu! Subay Etkinlik Eğitim Raporu’nun resmi belgelerde hiç bulunmadığı ve nottaki bu yanlış kısaltmayı açıklamak için bu tabiri senin uydurduğun doğru değil mi Mary?

Mary Mapes : Doğru değil. Böyle bir şey yapmadım.

Larry Lanpher : O halde kanıtla.

Mary Mapes : Resmi belge, [önündeki klasörü karıştırarak bulduğu bir belgeyi komisyon başkanlarına doğru uzatır] sayfanın en üstü.

Larry Lanpher : [Kendi önlerindeki klasörün aynı sayfasını Mike Missal’le birlikte açar.] Evet görüyorum. Kusura bakmayın benim hatam.

Bu konuşmalar, zihinlerde komisyonun başta Mary Mapes olmak üzere tüm program ekibi hakkında kararını zaten önceden vermiş olduğu, ancak kararın tebliğ edilmesi ya da gerekirse revize edilmesi için uygun bir zaman beklendiği kuşkusu oluşturmaktadır. Mapes için ikinci bir oturum yapmaya karar vermiş olmaları da bu kuşkuyu desteklemektedir. Zira tüm program ekibi için tek oturumla yetinen komisyon, sıra Mapes’e gelince bir ay sonra ikinci bir oturum daha yapmaya karar vermiştir. Aslında Mapes, Avukatı Dick Hibey’in de desteğiyle iyi iş çıkarmış, komisyonun yönelttiği tüm sorulara ikna edici cevaplar vermiştir. Buna rağmen komisyonun açıklamayı bir ay sonraya bırakmış olması, kararın önceden verilmiş olma ihtimalini kuvvetlendirmektedir. Çünkü bu bir aylık sürede ABD Başkanlık seçimleri yapılacaktır. Dolayısıyla karar seçimlerin sonucuna göre

---

açıklanacak demektir. Bu durumda verilecek daha doğrusu açıklanacak bir karar, adil yürütülen bir soruşturma sonucunda verilen hukuki bir karar değil, güç veya çıkar ilişkileri ya da korkuyla şekillenmiş siyasi bir karar olma ithamlarıyla karşı karşıya kalacaktır.

Yaklaşık bir ay sonra tekrar bir araya gelen komisyon, Mary Mapes’e ilk oturumda olduğu gibi çok sayıda soru yöneltmiş ve oturumu sonlandırmak için teşekkür ederek ayağa kalkmıştır. Ancak yerinden kalkmayan Mary Mapes, kararlı bir şekilde sorar: (TC: 01: 42: 22).

Mary Mapes : Bana siyasi görüşümü sormayacak mısınız? Diğer insanlara neye inandığımı sormuşsunuz, bana da sormayacak mısınız?

Lou Boccardi : [Komisyonun gazeteci kökenli tek üyesi ve aynı zamanda eş başkanıdır.] Çalıştığımız çoğu kişinin sizi liberal olarak gördüğünü söylemez miydiniz?

Mary Mapes : “Şu an liberal miyim ya da hiç oldum mu?” mu demek istiyorsunuz?

Yaşanan bu diyalog üzerine ayağa kalkmış olan komisyon heyeti şaşkınlıkla tekrar yerine oturur (TC: 01: 42: 55).

Larry Lanpher : Mantıklı bir soru.

Mary Mapes : Öyle mi?

Mike Missal : Soruyu ortaya atan sizsiniz.

Mary Mapes : Hayır siz yaptınız. İş arkadaşlarımdan hepsine sorduğunuz zaman. Ben de cevap vereyim. Yaftalara inanmam. Bence birçok insanın görüşleri karışık!

Larry Lanpher : Bizim söz ettiğimiz bu değil.

Mary Mapes : Öyleyse neden söz ediyorsunuz Larry?

Larry Lanpher : Siyasi görüşlerini haberine karıştırmadan söz ediyoruz.

Mary Mapes : Öyle bir şeyi hiç yapmadım.

Larry Lanpher : Hiç mi? Gerçekten mi? Bu yüzden mi Barnes sana “Bush’u, Teşkilat’a ben soktum” deyince sözüne hemen inandın? Açıkça Bush’u eleştiren ve yalancılığı herkesçe bilinen Bill Burkett sana notları getirdiğinde doğru olduklarını varsaydın ve kaynağı bulmadın. Dört belge uzmanından biri değil tam ikisi belgelerin gerçekliği konusunda kuşkularını belirtmişken buna aldırma yap belgeleri apar topar yayınladın? Bu yüzden mi, kendini Başkan’ı karalamaya adanmış Bill Burkett adına John Kerry’nin kampanyasıyla bizzat temasa geçtin? Söylesene Mary, siyasi görüşünün bu olayda rol oynamadığı yer tam olarak neresi? Yoksa mesleğinde bu kadar kötüsün de ondan mı?

Mary Mapes : Bu belgelerin sahtesini yapmak için ne gerekirdi biliyor musunuz?

Sahtekârın, kurallar, yönetmelikler ve kısaltmalar dâhil 1971 Hava Kuvvetleri Kılavuzu hakkında derin bir bilgiye sahip olması gerekirdi. Notların hiçbirinin kayıtlarla çelişmediğinden emin olmak için Bush’un resmi kayıtlarını baştan sona bilmeliydi. O zamanlar Teksas Hava Milli Muhafız Teşkilatı’nda bulunan tüm aktörleri bilmeliydi. Sadece isimlerini değil, tavırlarını, düşüncelerini ve birbirleriyle olan ilişkilerini de bilmeliydi. Albay Killian’ın zaten kendisi için böyle kişisel notlar tuttuğunu bilmeliydi. Başta amirleri ve sonra da Üsteğmen Bush hakkında Killian’ın o zamanlar ne hissettiğini bilmeliydi. Sizin yaptığını farz ettiğiniz gibi bizi kandırması için bunların tümünü bilmeli ya da öğrenmeliydi. Şimdi, böylesine bir zaman ve dikkat harcayan birisinin gidip bunları Microsoft Word’de yazacağını gerçekten düşünüyor musunuz? Bizim haberimiz Bush askerlik görevini yerine getirdi mi getirmedi mi üzerineydi. Kimse bunu konuşmak istemiyor. Yazı tiplerinden, sahtecilikten ve komplo teorilerinden konuşmak istiyorlar. Çünkü günümüzde insanların bir haberi beğenmeyince yaptıkları şey bu! Hedef gösteriyor ve bağırıyorlar. Siyasi görüşlerini ve tarafsızlığını sorguluyorlar. Hatta insanlığını bile. Sonra da gerçekler bu kargaşada kaybolup gitsin diye umuyorlar. Ve her şey en sonunda bittiğinde öylesine yüksek sesle bağırıp tepinmişlerdir ki konunun ne olduğunu bile hatırlayamayız.

Thornburgh : [Komisyon üyesi] Fakat siz kanıtlamadınız. Başkan’ı Teşkilat’a Ben Barnes’ın soktuğunu kanıtlamadınız. Notların gerçek olduğunu kanıtlamadınız. Kanıtlama zorunluluğu size ait.

Mary Mapes : Ona bakılırsa, Times Pentagon Belgeleri’ni hiç yayınlamadı. Washington Post da Watergate muhbirini dinlemezdi.

Thornburgh : Ben Barnes’e muhbir denilemez.

Mary Mapes : Ben Barnes, Teksas’ın en zengin ve ayrıcalıklı çocuklarından bazılarını Vietnam’da geberip gitmekten kurtarmak için gücünü kötüye kullandığını itiraf etti.

Thornburgh : Bayan Mapes, bir ihtimal de olsa sizin deyişinizle o ayrıcalıklı genç adamlardan bazılarının Milli Muhafız Teşkilatı’na hak ederek girebildiğini düşünmüyor musunuz?

Mary Mapes : Hayır efendim düşünmüyorum.

Mary Mapes’in bu ifadeleri, bir habercinin habere ulaşmak için sarfettiği gayret ve özen kadar, cesaretinin de göstergesidir. Zira dünyanın hemen her yerinde olduğu gibi ülkemizde de ulaşılan pek çok haber –önemli olsa bile-, haberleştirilmiş olmasına rağmen “eşik bekçilerinin”⁴ kararıyla yayınlanmamıştır. Dolayısıyla Mapes’in bu ifadelerini bir cesaret örneği olarak da kabul etmek gerekir. Çünkü dünyanın en güçlü siyasi figürlerinden birisi olan ABD Başkanı hakkında olumsuz haber yapmak kolay değildir.

Başka bir sahnede soruşturma komisyonu tarafından Black Rock’a çağrılan Mike Smith, soruşturmaya gitmeden önce CBS’deki ofisine gelir. Ancak yönetimin kararıyla binaya girişinin yasaklanmış olduğundan habersizdir. Ofisinin bulunduğu kata çıkan Mike, asansörden iner inmez program sorumlusu Josh Howard tarafından uyarılır. Bu karara çok şaşırın Mike, öfkeyle bir gazeteci olarak

---

⁴ Medya organizasyonu, yayın periyodu içinde gelen haber, yorum ve görsel malzemenin, medyanın yayın kimliği ve yayın politikasına uygun olarak seçilmesi işlemine “eşik bekçiliği” (gatekeeping) denir. Eşik bekçiliği, haberin kaynağı, muhabir, ilgili servis şefi, haber müdürü, yazı işleri sekreteryası, yazı işleri müdürü ve son karar verici olarak genel yayın yönetmeni basamaklarında uygulanır (Mora, 2008: 12).

---

bildiği gerçekleri tüm açıklığıyla ve tüm ofis çalışanlarının önünde Josh Howard'ın yüzüne haykırır (TC: 01: 20: 22).

Mike Smith : Sizin ana şirketiniz, kendilerine milyonlarca dolar tasarruf ettirebilecek vergi muafiyetleri için, Cumhuriyetçilerin kontrolündeki kongrede lobi yapıyor anladın mı? Ve biz de o aynı Cumhuriyetçilere başkanlığa mal olabilecek bir haber yayınladık. Viacom'un hükümetin ondan yana olmasına ihtiyacı olabilir mi dersin? Şu anda ona kendilerini affettirmek için can atıyor olabilirler mi? CBS Haber'in Ebu Garip, Başkan, Vietnam ve planlanmış programınızda olmayan diğer şeyler hakkında yayımlandığı haberleri telafi etmek için mi? Tabi herkes bu haberin unutulup gitmesini ister tehlikeli olan bir seçim var. Her şeyi sorgulaman gerekir. Senin işin bu! Bizim her şeyi sorgulamamız gerekir. Ve sen bunu bile sorgulamayacak mısın?

Josh Howard : Bitirdin mi?

Mike Smith : Komisyon çapraz mülkiyet yasağını kaldırdığında bir şirket ulusal pazar payının %45'ine sahip olabiliyordu... Ulusal Pazar payının %45'ine diyorum tamam mı? Millet deliye döndü. Kendilerini kaybettiler. Oturdular ve yerel kongre üyelerine mektup yazdılar. Böylece 2003 ödenek kanun tasarısında tahmin edin ne oldu? Kongre yasağı geri koydu... Başkan imzalamıyordu. Bush %39'da uzlaşmazsa tüm kanun tasarısını veto etmekle tehdit etti. Peki, neden %39'da? Çünkü tam da Viacom'un hiçbir şirketini satmasının gerekmeyeceği bir yüzdeydi. ABD Başkanı, Viacom para kaybetmesin diye tüm federal bütçeyi kaldırmaya hazırды.

...

Sana da kazık atacaktlar.

Mike Smith'in bu konuşması bir medya şirketinin sadece bir medya şirketi olmadığını ve şirketin bağlı olduğu finansal yapının çok daha geniş yelpazede faaliyet gösterebileceğini vurgulamaktadır. CBS Haber'in de sahibi olan Viacom'un, siyasal iktidarla böylesi bir ilişki içinde olması habercilikle ticaretin aslında birbirlerinden çok farklı şeyler olması gerekirken, iç içe geçmişliğini ve bir medya şirketinin az ya da çok bir şekilde siyasal iktidarla uyumlu olmak zorunda

olduğunu göstermektedir.⁵ Bu gerçek Herman ve Chomsky'nin medyaya yönelik eleştirilerinin en önemli noktalarından birisidir. Zira onlara göre, medya şirketlerinin büyüklüğü, tekelci yapısı, kâr amacı gütmesi dolayısıyla en önemli gelir kaynağının reklâmlar olması ve haber kaynaklarının çoğunlukla iktidar yapıları ve bu iktidar yapılarına hizmet eden "uzmanlar" dan (sembolik seçkinler) oluşması gibi sebeplerden dolayı medya organları, siyasal iktidar için adeta bir propaganda aracı olarak işlev görmektedirler (Mora, 2008: 3). Dolayısıyla Mike'ın, Josh Howard'a karşı kullandığı bu ifadeleri, günümüz dünyasında iddialı bir haber ağı kurabilmenin çok zor olduğunu, daha önce kurulmuş olsa bile arkasında sağlam bir finansal dayanağı olmayan –olsa bile siyasal iktidarla uyumlu olmadan- bir medya organının artık ayakta kalamayacağını ifade etmektedir.

Bir başka sahnede Mary Mapes bir telefon konuşmasında Dan Rather'a kendisine neden haberde kullanılan belgelerin gerçek olup olmadığını hiç sormadığından yakınır. “Tanrı şahit ki, herkes sordu sen neden sormadın belgeler gerçek mi değil mi diye?” Dan Rather ise gayet açıkça “Sormaya gerek olmadığını biliyordum” diyerek karşılık verir (TC: 01: 40: 40). Bu konuşma habercilik açısından bir ekip olmanın öncelikle kişilerarası karşılıklı güvene dayandığını göstermektedir. Yine Mary Mapes ile Avukatı Dick Hibey, soruşturma sonrasında Black Rock'un dış kapısından çıkar ve vedalaşırlar. Mary arkasını dönüp ayrılırken Avukat Hibey'in Mary Mapes'e: “Hey Mary sana inanıyorum” (TC: 01: 47: 30) diyerek seslenmesi de onun yaptığı haberin doğruluğuna olan güvenin başka bir ifadesidir.

ABD Başkanlık seçimlerinden sonra açıklanan “Bağımsız heyet raporunda” yani kurum içi soruşturma komisyonunun hazırladığı raporda, Mary Mapes Başkan G. W. Bush hakkında yaptığı “Milli Muhafız Teşkilatı” haberinde politik tarafsızlığa dair herhangi bir kanıt bulunamamıştır. Buna rağmen haberin yapımcısı Mary Mapes CBS Haber'den kovulur. Programın sorumlusu Josh Howard, asistanı Mary Murphy ve CBS Haber Başkan yardımcısı Betsy West'in de

---

⁵Medyaya eleştirel yaklaşımın öncülerinden olan Herman ve Chomsky'e göre, medya devlet iktidarının ve seçkinlerinin propaganda aracı olarak işlev görür. Gerçekliğin çarpıtılarak sunulması ve bazı gerçeklerin gizlenirken bazılarının öne çıkartılması, seçkinlerin gündeminin toplumun gündemi haline getirilmesi ve seçkinlerin politika hedefleri doğrultusunda toplumun siyasi kampanyalarla yönlendirilmesi gibi. Herman ve Chomsky geliştirdikleri propaganda modelinde, iktidarın haberleri nasıl eleyip seçtiğini, muhalif düşünceleri nasıl önemsizleştirdiğini, iktidarın mesajlarını halka kolayca iletme olanağı sağlandığını ortaya koyarlar (akt. Mora, 2008: 3).

istifası istenir. Dan Rather CBS Haber'den ayrılır ve CBS Haber aleyhine açtığı "sözleşme ihlali" davasını da kaybeder.

Her ne kadar "bağımsız bir heyet" olarak adlandırılmış olsa da soruşturma komisyonu şirketin çıkarlarını önceleyen bir karar almıştır. Komisyon haberi yalanlayamamış ve "politik tarafsızlığa dair herhangi bir kanıt" bulamamıştır. Buna rağmen CBS üst yönetimi Mike Smith'in, "Sana da kazık atacaktılar" ifadesini doğrular şekilde Mary Mapes ve haber ekibi başta olmak üzere program sorumlusu Josh Howard, asistanı Mary Murphy ve CBS Haber Başkan yardımcısı Betsy West de dâhil, ilgili tüm personelin işine son vermiştir.

Sonuç

Medya tüm organlarıyla, modern hayatın vazgeçilmez unsurlarından belki de en önemlisidir. Modern hayat, özellikle medya organlarının sağladığı imkânlarla mümkün olmaktadır. Çünkü tüm dünyayı birbirine bağlayan, uzakları yakın eden, "zaman mekân" birlikteliğinin zorunluluğunu kıran ve dünyayı adeta "küresel bir köy"e dönüştüren medyadan başkası değildir. Bununla birlikte medyanın, başta siyasal ve ekonomik alanda olmak üzere çeşitli güç odaklarının baskılarına maruz kaldığı da bir gerçektir.

Medya başta siyasal ve ekonomik olmak üzere daima baskısı altındadır. İnceleme konusu olan Truth, medya üzerindeki baskıları gerçekçi bir üslupla ele alıp örnekleyen bir filmidir. ABD Başkanı gibi siyasal gücün zirevi sayılabilecek bir siyaset adamının aleyhine olan haberi büyük bir cesaretle ekranlara taşıyan Mary Mapes'in şahsında bir habercinin yaşadıkları konu edilir. Yaptığı başarılı haber iktidar tarafından beğenilmeyince yaratılan kargaşa ortamında önce haber unutturulur sonrasında da haberi yapanlar cezalandırılır. Saldırıların esas hedefi haline gelen Mary Mapes, tanıkların siyasal endişelerle ifadelerini geri çekmesi ve en büyük destekçisi Dan Rather'ın da ekranlardan bizzat özür dilemesiyle haberinin arkasında duramaz hale getirilerek yalnız bırakılır. Kendisinin soruşturma komisyonuna karşı ifade ettiği: *"Bizim haberimiz 'Bush askerlik görevini yerine getirdi mi getirmedi mi' üzerineydi. Kimse bunu konuşmak istemiyor. Yazı tiplerinden, sahtecilikten ve komplo teorilerinden konuşmak istiyorlar. Çünkü günümüzde insanların bir haberi beğenmeyince yaptıkları şey bu, hedef gösteriyor ve bağırıyorlar. Siyasi görüşlerini ve tarafsızlığını sorguluyorlar. Hatta insanlığı bile. Sonra da gerçekler bu kargaşada kaybolup gitsin diye umuyorlar. Her şey en sonunda bittiğinde, öylesine yüksek sesle bağırıp tepinmişlerdir ki asıl konunun ne olduğunu hatırlayamayız bile"* ifadeleri medya dünyasında bir haberin beğenilmediği zaman maruz kaldığı sonu dile getirmektedir.

Mapes’in soruşturma komisyonu üyelerinden Thornburgh’a karşı kullandığı: “Ona bakılırsa ‘Times’, Pentagon Belgeleri’ni hiç yayınlamazdı. ‘Washington Post’ da Watergate muhbirini dinlemezdi” ifadeleri ise bir haberci için haberin öneminin her şeyin üzerinde olduğunu vurgulamaktadır.

Filmde görüldüğü gibi siyasal iktidarın istemediği ve hoşuna gitmeyen herhangi bir haber çeşitli yöntemlerle susturulmakta ve etkisizleştirilmektedir. Gerçeklerin üstü örtülerek veya çarpıtılarak gizlenmektedir. Böylece siyasal iktidar halkın siyasal, ekonomik ya da ideolojik tercihlerini istediği gibi yönlendirilebilmektedir.

Kaynakça

ALTHUSSER L (2010), İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları, (çev.) Alp Tümertekin, İthaki Yayınları, İstanbul.

ARSLANTEPE M (2010), “Türk Komedi Sinemasının Gelişim Süreci”,

http://akademikpersonel.kocaeli.edu.tr/marslantepe/bildiri/marslantepe18.10.2010_20.41.32bildiri.pdf (16. 01. 2017)

AVCIOĞLU G Ş (2013), “Bilginin Küreselleşmesinde Kitle İletişim Araçlarının Manipülatif Rolü”, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, S:9, ss. 1-34.

CERECİ S ve ÖZDEMİR H (2015), “Medyanın Toplumsal Gelişimi: Medya Topluları”,

http://www.jasstudies.com/Makaleler/1048632939_1-Prof.%20Dr.%20Sedat%20CEREC_%c4%b0.pdf, erişim tarihi: (20. 01. 2017).

ÇOBAN B (2014), “İktidar”ın “Medya”sı, (ed.) B Çoban ve E Arsan, Medya ve İktidar, Evrensel Kitap, İstanbul.

KARAKOÇ E ve MERT A (2013), “Sinemada Siyasal İktidar, İdeoloji ve Medya Üçgeni: Wag The Dog Filminin İncelenmesi”, Türkiye Araştırmaları Dergisi, S: 34, ss. 279-297.

MONACO J (2013), Bir Film Nasıl Okunur?, (çev.) Ertan Yılmaz, 14. Baskı, Oğlak Yayınları, İstanbul.

MORA N (2008), “Medya, Toplum ve Haber Kaynağı Olarak Sembolik Seçkinler”, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, Cilt:5, Sayı:1, ss. 1-25.

----- (2011), Medya Çalışmaları Medya Pedagojisi ve Küresel İletişim, Nobel Yayınları, Ankara.

THOMPSON J B (2008), Medya ve Modernite, (çev.) Serdar Öztürk, Kırmızı Yayınları, İstanbul.

